

**Пекінська декларація
(укр)**

**Прийнята на четвертій Всесвітній конференції
зі становища жінок 15 вересня 1995 року**

1. Ми, уряди, що беруть участь у четвертій Всесвітній конференції зі становища жінок,

2. Ті, що зібралися тут, у Пекіні, у вересні 1995 року, у рік п'ятдесятиріччя заснування Організації Об'єднаних Націй,

3. Сповнені твердої рішучості домагатися досягнення цілей рівності, розвитку і миру для всіх жінок в усьому світі в інтересах усього людства,

4. З огляду на сподівання всіх жінок в усьому світі і беручи до уваги розмаїття жінок та їхніх ролей і обставин, вшановуючи жінок, що проклали шлях, і натхненні надією, уособленням якої є молодь світу,

5. Визнаємо, що за останнє десятиліття становище жінок в основному істотно поліпшилося, але такий прогрес був нерівномірним, і нерівність між чоловіками та жінками існує, як і раніше, й основні перешкоди зберігаються, що серйозно відбивається на добробуті всіх людей,

6. Визнаємо також, що ця ситуація збільшується посиленням бідності, що позначається на житті більшості людей у світі, особливо жінок і дітей, і походження якої варто шукати як у внутрішньодержавній, так і в міжнародній сферах,

7. Заявляємо про свою беззастережну прихильність справі усунення цих обмежень і перешкод і подальшому поліпшенню в такий спосіб становища жінок в усьому світі й розширенню їхніх можливостей та погоджуємося з тим, що це вимагає вживання невідкладних заходів, перейнятих рішучістю, духом надії, співробітництва і солідарності, уже сьогодні, аби ми вступили в наступне сторіччя з новими досягненнями.

Ми підтверджуємо нашу прихильність:

8. Рівноправності та природній людській гідності жінок і чоловіків та іншим цілям і принципам, проголошеним у Статуті Організації Об'єднаних Націй ([995 010](#)), Загальній декларації прав людини ([995 015](#)) та інших міжнародних документах в галузі прав людини, зокрема в Конвенції про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок ([995 207](#)), у Декларації про викоренення насильства щодо жінок ([995 506](#)) і Декларації про право на розвиток ([995 301](#));

9. Забезпеченню повного здійснення прав людини щодо жінок і дівчат як невід'ємного та нероздільного складника загальних прав людини й основних свобод;

10. Розвитку консенсусу і прогресу, досягнутих на попередніх конференціях і зустрічах на вищому рівні Організації Об'єднаних Націй - з поліпшення становища жінок у Найробі в 1985 році, з проблем дітей у Нью-Йорку в 1990 році, з питань довілля й розвитку в Ріо-де-Жанейро в 1992 році, з прав людини у Відні в 1993 році, з проблем народонаселення й розвитку в Каїрі в 1994 році та з соціального розвитку в Копенгагені в 1995 році для того, щоб досягти цілей рівності, розвитку і миру;

11. Забезпеченню повного та ефективного здійснення Найробіських перспективних стратегій в галузі поліпшення становища жінок;

12. Розширенню можливостей і поліпшенню становища жінок, включаючи право на свободу думки, совісті, релігії та переконань, сприяючи, таким чином, задоволенню моральних, етичних, духовних та інтелектуальних потреб жінок і чоловіків, або індивідуально разом з іншими, і завдяки цьому гарантуючи їм можливість повної реалізації свого потенціалу в суспільстві при формуванні свого життя відповідно до своїх власних сподівань.

Ми переконані в тому, що:

13. Розширення можливостей жінок та їхня всебічна участь на основі рівності в усіх сферах життя суспільства, включаючи участь у процесі прийняття рішень і доступ до влади, мають основне значення для досягнення цілей рівності, розвитку і миру;

14. Права жінок є правами людини;

15. Рівні права, можливості та доступ до ресурсів, рівний розподіл сімейних обов'язків між чоловіками і жінками і гармонійне партнерство між ними мають ключове значення для їхнього добробуту і добробуту їхніх родин, а також для зміцнення демократії;

16. Ліквідація бідності на основі стійкого економічного зростання, соціального розвитку, охорони навколишнього середовища і соціальної справедливості вимагає залучення жінок до економічного і соціального розвитку, рівних можливостей і повної та рівноправної участі жінок і чоловіків як рушійних сил і бенефіціарів орієнтованого на людей стійкого розвитку;

17. Чітке визнання і підтвердження права всіх жінок на контроль за всіма аспектами свого здоров'я, зокрема їх власною фертильністю, мають основне значення для їхніх можливостей;

18. Світ на місцевому, регіональному і глобальному рівнях досяжний і нерозривно пов'язаний з поліпшенням становища жінок, які є впливовою силою в справі керування, врегулювання конфліктів і сприяння встановленню міцного миру на всіх рівнях;

19. Необхідно розробляти, здійснювати за всебічною участю жінок дієві, ефективні та взаємодоповнюючі програми, включаючи політику і програми в галузі розвитку, що враховують гендерні аспекти, і спостерігати за їх здійсненням на всіх рівнях, що будуть сприяти розширенню прав і поліпшенню становища жінок;

20. Участь і внесок усіх сил цивільного суспільства, особливо жіночих груп і галузевих структур та інших неурядових організацій і громадських організацій, з повною повагою їхньої самостійності й у співробітництві з урядами є важливою умовою успішного здійснення Платформи дій і пов'язаної з нею подальшої діяльності;

21. Здійснення Платформи дій вимагає зобов'язань з боку урядів і міжнародного співтовариства. Своїми національними і міжнародними зобов'язаннями щодо практичних заходів, включаючи зобов'язання, взяті на Конференції, Уряди і міжнародне співтовариство визнають необхідність уживання негайних заходів щодо розширення можливостей і поліпшення становища жінок.

Ми перейняті рішучістю:

22. Активізувати зусилля та практичну роботу з досягнення Найробіських перспективних стратегій в галузі поліпшення становища жінок до кінця нинішнього сторіччя;

23. Забезпечення жінкам і дівчатам можливості повного користування всіма правами й основними свободами людини і вживати дієвих заходів проти порушення цих прав і свобод;

24. Ужити всіх необхідних заходів для ліквідації всіх форм дискримінації по відношенню до жінок і дівчат і усунення всіх перешкод на шляху досягнення рівності між чоловіками та жінками, поліпшення становища жінок і розширення їхніх прав;

25. Домагатися всебічної участі чоловіків в усіх зусиллях з досягнення рівності;

26. Сприяти досягненню жінками економічної незалежності, включаючи зайнятість, і покласти край перманентно зростаючому тягареві бідності, який несуть жінки, шляхом усунення структурно обумовлених причин зубожіння на основі перетворення економічних структур, надання всім жінкам, серед них тим, що живуть у сільських районах, як найважливішим учасникам розвитку, рівного доступу до виробничих ресурсів, можливостей і державних послуг;

27. Заохочувати орієнтований на людину стійкий розвиток, включаючи неухильне економічне зростання, на основі надання дівчатам і жінкам базової освіти, безперервної освіти, можливостей для здобуття освіченості та професійної підготовки й первинної медико-санітарної допомоги;

28. Почати позитивні кроки в напрямку встановлення миру в інтересах поліпшення становища жінок, визнаючи ту керівну роль, що жінки відіграли в русі за мир, активно домагатися загального і повного роззброєння в умовах суворого й ефективного міжнародного контролю і підтримувати переговори про невідкладний висновок універсального і ефективно контрольованого договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань, що сприяє ядерному роззброєнню й запобіганню поширенню ядерної зброї в усіх її аспектах;

29. Попереджати й усувати будь-які форми насильства щодо жінок і дівчат;

30. Забезпечувати жінкам і чоловікам рівний доступ до освіти та медичної допомоги і рівне ставлення до них у цих галузях і домагатися поліпшення статевого і репродуктивного здоров'я жінок, а також підвищення їхнього освітнього рівня;

31. Заохочувати і виборювати всі права людини в застосуванні до жінок, і дітей;

32. Нарощувати зусилля з надання рівних можливостей користування всією сукупністю прав людини й основних свобод усім жінкам і дівчатам, що стикаються з комплексом перешкод на шляху розширення їхніх прав і поліпшення становища через такі чинники, як расова приналежність, вік, мова, етнічна приналежність, культура, релігія, інвалідність, приналежність до корінного народу;

33. Забезпечувати повагу міжнародного права, включаючи гуманітарне право, в інтересах захисту насамперед жінок і дівчат;

34. Домагатися максимального розвитку здібностей дівчат і жінок будь-якого віку, забезпечувати їх всебічну й рівну участь у розбудові більш досконалого світу для всіх і підвищувати їхню роль у процесі розвитку.

Ми перейняті рішучістю:

35. Забезпечувати жінкам рівний доступ до економічних ресурсів: землі, кредитів, науки і техніки, професійної підготовки, інформації, засобів комунікації й ринків як один із засобів подальшого поліпшення становища жінок і дівчат, у тому числі за рахунок розширення їхніх можливостей користатися благами, пов'язаними із забезпеченням рівного доступу до цих ресурсів, зокрема, за допомогою міжнародного співробітництва;

36. Забезпечувати успішне здійснення Платформи дій, чому сприятиме тверда прихильність з боку урядів, міжнародних організацій і установ на всіх рівнях. Ми твердо переконані в тому, що економічний розвиток, соціальний розвиток і охорона навколишнього середовища є взаємозалежними і взаємодоповнюючими компонентами стійкого розвитку, що являє собою основу наших зусиль, спрямованих на підвищення якості життя всіх людей. Справедливий соціальний розвиток, у межах якого за незможними, особливо за жінками, що живуть у злиднях, визнається право постійного користування екологічними ресурсами, є необхідним підґрунтям стійкого розвитку. Ми також визнаємо, що для сприяння забезпеченню соціального розвитку і соціальної справедливості на постійній основі необхідне всеосяжне і безупинне економічне зростання в контексті стійкого розвитку. Для успішного здійснення Платформи дій необхідна також належна мобілізація ресурсів на національному і міжнародному рівнях, нових і додаткових ресурсів для країн, що розвиваються, із залученням усіх механізмів фінансування, включаючи багатосторонні, двосторонні і окремі джерела, з метою поліпшення становища жінок; фінансові ресурси для зміцнення потенційних субрегіональних, регіональних і міжнародних установ; прихильність справі забезпечення рівних прав і рівних можливостей, а також рівноправної участі жінок і чоловіків в усіх національних, регіональних і міжнародних органах і процесах формування, а також створення та зміцнення на всіх рівнях механізмів, що забезпечують підзвітність перед жінками світу;

37. Забезпечувати також успішне здійснення Платформи дій у країнах з перехідною економікою, для чого будуть потрібні подальше міжнародне співробітництво та допомога;

38. Ми цим приймаємо і, як уряди, перебираємо на себе зобов'язання щодо виконання нижченаведеної Платформи дій, стежачи за тим, щоб гендерні аспекти знаходили висвітлення в усіх наших стратегіях і програмах. Ми наполегливо закликаємо систему Організації Об'єднаних Націй, регіональні і міжнародні фінансові установи, інші відповідні регіональні і міжнародні заклади і всіх жінок та і чоловіків, а також неурядові організації, з повною повагою їхньої самостійності, і всі сектори громадського суспільства в співробітництві з урядами взяти на себе зобов'язання із здійснення Платформи дій і всіляко цьому сприяти.

ПЛАТФОРМА ДІЙ. ВИКЛАД МЕТИ

1. Платформа дій являє собою порядок денний для розширення можливостей жінок. Вона має на меті прискорення здійснення Найробіських перспективних стратегій у галузі поліпшення становища жінок на шляху їх активного залучення до усіх сфер суспільного та приватного життя шляхом забезпечення всебічної і рівної участі жінок у прийнятті рішень з економічних, соціальних, культурних і політичних питань. Це означає також, що необхідно

закріпити рівність прав і відповідальність жінок і чоловіків в сім'ї, на роботі й у більш широкому національному та міжнародному контексті. Рівноправність жінок і чоловіків є одним з питань прав людини й однією з умов забезпечення соціальної справедливості, а також необхідною основною передумовою досягнення рівності, розвитку і миру. Утвердження відносин партнерства на основі рівноправності жінок і чоловіків є однією з умов стійкого розвитку, що ставить у центр уваги інтереси людини. Необхідно продемонструвати стійку і довгострокову прихильність досягненню цієї мети, аби жінки і чоловіки могли спільно працювати над вирішенням завдань XXI століття, відстоюючи свої власні інтереси, інтереси своїх дітей і суспільства в цілому.

2. У Платформі дій знову підтверджується основний принцип, який був сформульований у Віденській декларації і Програмі дій (995_504), прийнятих на Всесвітній конференції з прав людини, а саме, що права жінок і дівчат є невід'ємним і нероздільним складником загальних прав людини. Окреслюючи порядок денний, Платформа дій має за мету заохочення та захист повного здійснення всіх прав людини й основних свобод усіх жінок протягом усього їхнього життя.

3. У Платформі дій підкреслюється, що перед жінками постають загальні завдання, пов'язані з досягненням загальної мети - гендерної рівності в усьому світі, що можуть бути вирішені лише спільно й у партнерстві з чоловіками. У ній враховується й оцінюється вся розмаїтість ситуацій і умов, у яких знаходяться жінки, і визнається, що в деяких випадках жінки стикаються з особливими перешкодами в справі розширення своїх можливостей.

4. У Платформі дій передбачається прийняття всіма негайних і послідовних заходів для створення мирних, справедливих і гуманних умов у світі, який би ґрунтувався на дотриманні прав людини й основних свобод, включаючи принцип рівноправності всіх людей усіх вікових категорій і усіх верств суспільства, і в цих цілях визнається, що всеосяжне і стійке економічне зростання в контексті стійкого розвитку необхідне для забезпечення стійкого соціального розвитку і соціальної справедливості.

5. Успішне здійснення Платформи дій вимагатиме твердої прихильності з боку урядів, міжнародних організацій і органів на всіх рівнях. Воно також потребуватиме відповідної мобілізації ресурсів на національному і міжнародному рівнях, а також нових і додаткових ресурсів в інтересах країн, що розвиваються, по лінії всіх наявних механізмів фінансування діяльності з поліпшення становища жінок, включаючи багатосторонні, двосторонні і окремі джерела; фінансових ресурсів з метою зміцнення потенціалу національних, субрегіональних, регіональних і міжнародних інститутів; прихильності принципам рівних прав, рівних обов'язків, рівних можливостей і рівної участі жінок і чоловіків у роботі всіх національних, регіональних і міжнародних органів і в процесі

прийняття рішень; створення або зміцнення на всіх рівнях механізмів звітності про діяльність в інтересах жінок в усьому світі.

"Бібліотечка голови профспілкового комітету",
N 5 - 6, травень - червень, 2005 р.